

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 204

Maribor, četrtek 10. septembra 1931

»JUTRA«

haja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Sestavljanje volilnih imenikov

**BISTVENE DOLOČBE O VOLILNIH UPRAVIČENCIH. — VOLILNO PRAVI-
CO IMAJO TUDI AKTIVNI VOJAKI, KI LETOS ODSLUŽIJO KADERSKI ROK.
VELIK POŽAR V PRAGI.**

LJUBLJANA, 10. septembra. V vseh občinah Dravske banovine so danes začeli sestavljati volilne imenike za bližajočo se volitve v parlament. V smislu tozadevnih določb je predložiti imenike do 18. t. m. pristojnim okrajnim, odnosno okrožnim sodiščem. V volilni imenik se vpiše vsak moški državljani, ki ima volilno pravico in biva nepretrgoma 6 mesecev v dotični občini. Državni in samoupravni nameščenci se vpišejo v volilni imenik tiste občine, kjer so v službi. Volilno pravico imajo vsi moški, ki so dovršili dne 7. septembra, ko je stopil zakon o volilnih imenikih v veljavo, 21. leto in ki so rojeni ali pa naturalizirani jugoslovanski državljani.

Volilno pravico pa imajo tudi vsi aktivni vojaki, ki še v tekočem letu končajo kadetsko službo. Vsakomur pristojni pravica, da pregleda, prepiše, razširja in objavlja volilni imenik. Vsakdo ima tudi pravico reklamirati volilno pravico zase ali za znanca. Kdor ne vnese volilnega upravičenca namerno v volilni imenik ali pa ga brez povoda zbrise iz njega, se kaznuje z ječo od treh mesecev do enega leta. Občina, ki ne priloži pristojni oblasti volilnega imenika do 18. t. m., zapade kazni, in sicer odgovarjajo vsi uradni organi, ki jih oblast lahko kaznuje z zaporom do šest mesecev. Volilni imenik se predloži v dveh izvodih. En prepis ostane pri sodišču, drugega pa vrne oblast občinski upravi.

Strašna epidemija pegavcev v severni Rusiji

VARŠAVA, 10. septembra. Tukajšnji listi objavljajo strašne podrobnosti o epidemiji pegavca v Rusiji. Bolezen je zavzela že takšen obseg, da ji sovjetske oblasti več ne morejo odolevati. Najobupnejši je položaj v Arhangejsku in okolici. Med ondodnimi gozdnimi delavci divja pegavec z nepopisno neusmiljenostjo. Cele barake so slične mrtvašnicam in v njih ležijo na slami mrličji in živji bolniki. Kdor še ni zbolel, beži iz teh krajev, kar ga nese o noge. Uteči pa je težko, ker sovjetske straže streljajo na bežance. Poročila pravijo, da so se s pegavcem okužili tudi mornarji v Arhangejsku, ki jih je vlada poslala tja na nakladanje drv.

Balkanska konferenca v Carigradu

BEOGRAD, 10. septembra. Po sklepu organizacijskega odbora za balkansko konferenco se bo začelo zborovanje 11. oktobra v Carigradu na ondodni univerzi. Delegati, ki se bodo udeleževali sestankov, bodo priredili tudi več izletov, med drugim pojdejo v Ankaro, kjer jih bo sprejel državni predsednik Kemal. Namen konference je najti podlago za sodelovanje balkanskih držav v političnem, kulturnem in socialnem pogledu.

SESTANEK DONAVSKE KOMISIJE.

BENETKE, 10. septembra. V torek se je tukaj sestal donavska komisija, katere se udeležujejo delegati Jugoslavije, Italije, Češkoslovaške, Rumunije, Madžarske in Avstrije. Komisija bo zborovala približno dvajset dni in bo obravnavala zadeve donavske plovbe.

na. Treba je namreč vedeti, da je Italija že dovršila svoj program reorganizacije svoje vojne sile v ožjem smislu besede in svoje milice ter da je že davno v Alpah izgradila strateške ceste, predno je Francija še prvilč udarila z motiko ob zemljo. Italija je svoje meje popolnoma utrdila in ima pripravljeno — kakor je Mussolini povo-

Madžarska opozicija dviga glavo

BUDIMPEŠTA, 10. septembra. Te dni je imela neodvisna stranka malih kmetov velike skupščine po deželi, na katerih so govorili strankini prvaki. Vsi so zahtevali razširjenje svobode, tajno volilno pravico, ukinitve cenzure in svobodo tiska. Vodja stranke Denyes je povdaril, da se ne bo pozabilo, kaj je Bethlenova vlada tekom 10 let zagrešila in da bo nekdo moral dati račun za delo te vlade. Potreben je nov režim in nov parlament, ker sedanje stanje ni rezultat svobodne volje naroda, temveč izraz sile. S pendreki pa ni mogoče večno vladati.

20 avtomobilov zgorelo

PRAGA, 10. septembra. Danes je izbruhnil v neki tukajšnji avtomobilski garaži mogočen požar, ki je navzlic temu, da so bili gasilci takoj pri rokah, upepelil cel blok hiš. Zgorelo je dva set avtomobilov. Škoda cenijo na več milijonov Kč.

VISOKO ODLIKOVANJE NIKOLE TESLE.

BEOGRAD, 10. septembra. Kralj je podpisal ukaz, s katerim se podeljuje izumitelju Nikoli Tesli, učenemu jugoslovanskemu rojaku v Newyorku, red Jugoslovanske krone I. razreda.

PAB IN IZVOZ ŽITA.

BEOGRAD, 10. septembra. Kralj je podpisal zakon o dopolnitvi zakona za izvoz in uvoz pšenice, rži in pšenične moke. Na podlagi novega čl. 3 tega zakona je dovoljeno Privilegirani agrarni banki financiranje izvoza in uvoza po predpisih zakona. PAB sme dovoljevati zadavne kredite. Jamstvo pa bo dovoljeval najprej finančni minister po predhodnem sporazumu s predsednikom ministrskega sveta.

dom zadnjih manevrov to povdaril — vse za vsak slučaj.

Ta dejstva dovolj jasno govore, koliko je dati na odkritosrčnost Italije in njenih odgovornih državnikov. Šele ko bo Italija svojo miroljubnost in dobro voljo za odkrito mednarodno pomirjenje dejansko dokazala, bomo verjeli lepim besedam njenih voditeljev.

Mednarodni šahovski turnir na Bledu

XIII. kolo.

V sredo je bila zaključena prva polovica blejskega šahovskega turnirja. Od naših igralcev je dosegel najboljši uspeh Vidmar proti Flohru. Igrala sta damski gambit. Flohr je igral zelo dobro in le Vidmarjevi izkušnosti gre hvala, da ni podlegel. Partija se je po 35 potezah končala remis.

Aljehin je, kakor smo že včeraj poročali, potolkel Kostića. Svetovni mojster je nastopil zelo ofenzivno. Začela sta z damskim gambitom. Kostić je na otvoritev dobro odgovoril, igral v začetku razmeroma dobro, pozneje pa je zagrešil potezo s skakačem in prišel v stisko. Ko je Aljehin napadel Kostića s kmetom, je bilo jasno, da bo zmaga na njegovi strani. Kostić je podlegel po 47 potezah.

Pirc in Colle sta igrala indijsko igro. Naš mladi mojster je izgubil kmeta. Po nesrečni potezi v končnici se je moral udati. Colle je zmagal po 31 potezah.

Bogoljubov je igral proti Astalošu damski gambit. Astaloš se je izborno branil in dosegel izenačenje končnice, nakar je bila partija prekinjena. Značilno je, da je Bogoljubov napovedal Astalošu mat v dveh potezah, pa se je vračunal.

Partija Kashdan-Tartakower je bila izredno napeta in zvečer prekinjena. Kashdan je v slabši poziciji.

Igra Stoltz-Maroczy se je končala remis.

Niemcovič je igral proti Spielmannu precej težko partijo. Izbral si je sicilijanski napad in Spielmann, ki je bil napravil napako pri otvoritvi igre, je bil kmalu potisnjen v slepo ulico. Pozneje pa je Niemcovič popustil in po 38 potezah je bila partija končana remis.

Stanje po XIII. kolu je sledeče: Aljehin 11 in pol, Kashdan 7 in pol (1), Flohr, Spielmann, Vidmar vsak 7, Bogoljubov 6 in pol (1), Niemcovič 6 in pol, Colle, Kostić, Maroczy, Stoltz 5 in pol, Astaloš 5 (1), Tartakower 4 in pol (1), Pirc 4 in pol.

Danes se je začela druga polovica turnirja s XIV. kolom. Na vrsti so: Spielmann-Kostić, Aljehin-Stoltz, Maroczy-Tartakower, Kashdan-Astaloš, Bogoljubov-Vidmar, Flohr-Colle, Pirc-Niemcovič.

BLED, 10. septembra. V današnjem začetku druge polovice blejskega turnirja sta Maroczy in Tartakower remizirala. Spielmann, ki igra proti Kostiću, ima več sreče od svojega nasprotnika in bo naibzje dobil. V igri Aljehin-Stoltz ima Aljehin odločno boljši izgled na zmago. Kashdan in Astaloš sta doslej v igri izenačena. Bogoljubov igra proti Vidmarju, katerega šanse se polagoma boljšajo. Flohr in Colle igrata indijsko igro. Colle je v premoči. Podobno partijo igra tudi Pirc in Niemcovič. Prvi se je dopoldne držal dobro.

TEKMA ZA SCHNEIDERJEV POKAL.

LONDON, 10. septembra. Kakor se doznava, se ne bodo letos niti Italijani niti Francozi udeležili tekme za Schneiderjev pokal, ker ni izgledov, da bi premagali Angleže, ki so dosegli blazno brzino 720 km na uro. Na sobotni tekmi se bo najprej dvignil v zrak hidroplan tipa »S 6 B 2« s stroji Rolls Royce. Če ne bo dosegel zaželenega uspeha in si pridobil trofeje, ga bo nadomestil drugi hidroplan istega tipa.

Fašistična neodkritosrčnost

Še so nam vsem živo v spominu Mussolinijeve parole »o obnovi moči in velikega starega Rima«, o nepopustljivi borbi fašizma v »gnili Evropi«, ki jo je »uničila demokracija«. Še nam zveni v ušesih, kako je v svojih paradnih govorih poveličeval sijaj pušk, tolov in vojnih ladij italijanskih! Še čujemo, kako italijanski fašistični tisk na dolgo in široko razklada o krizi Društva narodov kot demokratske ustanove in o jalovosti njegovega dela!

Vidimo pa na drugi strani čudo, da izza Mussolinijeve letošnje novoletne poslanice fašistični tisk hoče svetu natenkrat dokazati miroljubnost in konstruktivnost Italije. Mussolini in zunanji minister Grandi sta tekom zadnjih mesecev ponovno skušala prepričati svet, da je politika fašistične Italije vedno iskrena in realna in da sta to politiko vedno dosledno vodila od etape do etape. Mesto o obnovi moči in veličine starega Rima govori danes o miroljubnosti, razorožitvi in mednarodni solidarnosti in hvalita ono Društvo narodov, ki ga je njuno časopisje še nedavno valjalo po blatu.

Pri takšni fašistični doslednosti seveda ni nikakšno čudo, če so fašistični listi pozdravili govor italijanskega zunanjega ministra Grandia na zasedanju Društva narodov. Po velikih zračnih manevrih in po vojaških manevrih pri Valtolini, pri Idriji in v okolici Milana, po nešteti mobilizacijah in koncentracijah fašistične milice in avantgarde tekom zadnjih mesecev po celi Italiji in po Mussolinijevih bombastičnih govorih ob teh prireditvah, je v fašističnem tisku završalo veselje nad Grandijevim govorom v Ženevi, kjer je predlagal takojšnje premirje in obnovo obojestranskega razorožitvenega konference 1. 1932. In prav tako kakor so prej »navdušeno« pisali proti Društvu narodov, pa sedaj fašistični listi podčrtavajo Grandijevo izjavo, da treba v svetu konsolidirati politični in ekonomski mir in da mora biti Društvo narodov oni mednarodni forum, ki bo to izvedel. »Giornale d'Italia« je postala zelo sentimentalna in pravi, da pomeni Grandijev govor »novo ero sreče in blagostanja v Italiji in celem svetu.« Pravi dalje, da je Grandijev predlog o premirju v oboroževanju, to je o vojaškem moratoriju, enako važen kakor Hooverov predlog o finančnem moratoriju.

Vse to bi bilo prav in lepo, ako bi bilo odkritosrčno. Francoski tisk zato popolnoma objektivno ocenjuje Grandijev govor, ki ga v stvari ne zamerja, odkriva pa ozadje, ki kaže povsem drugo lice. Tako znani publicist Pertinax v »Echo de Paris« piše med drugim: Grandi želi premirje v oboroževanju za časa priprave za razorožitveno konferenco 1. 1932., torej suspenzijo v izvrševanju programov novega oboroževanja. Dobro! Samo eno je: kakšno stanje se naj vzame za bazo raču-

Mariborski in dnevi drobiš

Petletnica kmetikomladinske organizacije

Iz Sv. Jurija ob Ščavnici smo prejeli: Tukajšnje »Društvo kmetijskih fantov in deklet« slavi 13. t. m. svojo petletnico. Z nesebičnimi in plemenitimi nameni se je pred 5 leti zbrala do takrat razkrojena mladina in se usmerila h kulturnemu, socialnemu in gospodarskemu udejstvovanju. Kljub oddaljenosti naših vasi se je v večernih urah zbirala kmetiška mladina in utirala poti — napredku, da je društvo vsebovalo vedno dovolj življenjske upravičenosti in sile. Slehera prireditelj je bila izredno mikavna in je nudila svojevrstno doživetje, vse delo je bilo tesno spojeno z domačim okoljem. Najlepši dokument društvenega delovanja pa je dejstvo, da je naše sokolsko društvo črpalo mnogo svojih moči baš iz Društva kmetijskih fantov in deklet. Društvu želimo tudi še znanprej čimveč uspehov. Naj bi organizacija v tej dobi obnavljanja ostala tudi v bodoče oblikovalka naših kmetijskih vrednot. F. K-r.

Zdravniška vest.

G. dr. Branko Lukman je imenovan za sekundarnega zdravnika na tukajšnji porodišnici.

Smrtna kosa.

Davi je umrla v Loški ulici 5 Marija Šupan, soproga delavca, stara 44 let.

Zlata poroka.

V krogu svoje rodbine obhajata te dni zlato poroko g. Josip Zaveršnik, davčni uradnik v pok., star 80 let in njegova žena Antonija Zaveršnik, roj. Pikl, stara 73 let. G. Zaveršnik je služil kot davčni uradnik v Kozjem, Brežicah, Ptuj in Mariboru 40 let. Zakoncema se je narodilo 10 otrok, od katerih jih živi še 6. Še na mnoga zdrava jesenska leta!

Grozdje na vozovih na mariborskem trgu je tipična prikazen letošnje sezone. Naši vinogradniki se iztrezujejo. Uvidevajo, da za omiljenje vinske krize nič ne zaležejo zborovanja, ankete in resolucije, ampak da si je treba praktično pomagati. Zato vozijo grozdje kar na vozovih na trg, ga lepo prodajajo po 3—4 Din kilogram in dobijo na ta način veliko več, kakor bi dobili za mošt, obenem pa izrivajo z našega trga neprimerne drago italijansko in drugo grozdje. Tako je prav! Prelomimo enkrat z večnim jadicovanjem in resolucioniranjem in se vrzimo na praktično plat reševanja vinske krize!

Sprejem strank.

Zaradi sestavljanja volilnih imenikov, se bodo od danes naprej v konskripcijskem uradu mestnega načelstva sprejemale stranke le od 11. do 12. ure predpoldne in tudi to samo v zelo nujnih slučajih.

Zaključek krojaških tečajev.

V sredo 9. t. m. sta se zaključila v Mariboru študentski krojaški in damski prikrejevalni tečaj. Vršila sta se v sopsloju dekliške meščanske šole v Miklošičevi ulici. Tečaj je obiskovalo 51 udeležencev. Uspel je v vsakem pogledu zadovoljivo. Predavanja so bila ves čas dobro obiskana. Ob zaključku so slišatelji po svojem govorniku izrazili zahvalo v prvi vrsti združnemu načelniku g. Košarju, ki se s hvalevredno vneto zavzema za naraščaj in strokovnemu učitelju g. Knaflju za bogato snov, ki so jo črpali iz njegovih predavanj. Obrtno-združni inspektor g. Založnik je v svojem nagovoru naglasil velik pomen obrtniške strokovne izobrazbe posebno v današnjem konkurenčnem boju. Priporočal je združevanje v družbah in pridobitnih združenjih in pozival k izpopolnitvi izobrazbe zlasti v prirejanju nadaljnjih prikrejevalnih, knjigovodstvenih in kalkulacijskih tečajev. Prihodnje leto se bosta vršila enaka tečaja skupno za mestni in okoliški naraščaj, predviden pa je tudi nadaljevalni tečaj za absolute sedanjega tečaja.

Kdo ima volilno pravico?

Volilno pravico ima po določbah zakona o volilnih imenikih vsak naš državljan, ki je do 7. sept. 1931 dovršil 21. leto starosti.

Zanimiva industrijska vest.

Kakor doznavamo, se bo dne 28. t. m. vršila sodna dražba poslopij mesne industrije Rudolf Welle v Krčevini. Kot najresnejši reflektant na obširne in moderno urejene tvorniške objekte se imenuje evropski »kralj čevljev« Tomaž Bat'a. Z ozirom na to verzijo, katero pričujemo z največjo rezervo, vlada v domačih industrijskih krogih prav veliko zanimanje, ker je po dosedanjih poizvedbah skoro izključeno, da bi kak domač podjetnik izdražbal tako velik kompleks.

Akcija za ustanovitev »Mariborske filharmonije«.

V sredo zvečer se je vršil v prostorih tukajšnje »Glasbene Matice« informativen sestanek, ki je obravnaval ustanovitev mariborskega filharmoničnega društva. Namen društva bi bil prirediti simfonične koncerte, sodelovati pri orkestralnih prireditvah in izpolniti tisto vrzel, ki v Mariboru zeval, ker so se vse dosedanje podobne akcije ustavile preden so obrodile kaj stalnega uspeha. Na sestanek, ki ga je vodil v imenu Gl. Matice njen predsednik, gimn. ravnatelj g. dr. Jos. Tominšek, je prišlo več tukajšnjih glasbenikov, zastopnikov zavodov, ki so navezani na glasbo in predstavniki tiska. Sklenjeno je bilo, da se povede živahna akcija za ustanovitev filharmonije. V ta namen bodo predstavniki Gl. Matice stopili v stik s predstavitelji mariborske mestne občine, da se najde odgovarjajoča podlaga. V poseben odbor, ki bo začel stvarno delo za ta prepotrebni zavod, so bili izvoljeni glasbeni strokovnjaki gg. Gašparič, Hercog in Pahor.

Zveza obrtnih zadrug

Je sklicala svoj letošnji redni glavni zbor za nedeljo, 13. t. m. ob pol 9. uri v Ljutomer, v prostorih Sokolske telovadnice. Zborovanje obeta postati zanimivo radi tega, ker je na dnevnem redu tudi razprava o vprašanju skupnih ali ločenih zbornic. To vprašanje je, kakor znano, v bivši ljubljanski oblasti dvignilo mnogo prahu. Razpravljalo se bo tudi o obrtniških zahtevah glede novega obrtnega zakona in so vabljeni na zbor posebno slovenski člani zakonodajnega sveta.

Originalen nagelj.

G. Kert Ivan iz Studencev, Kralja Petra 10, je prinesel davi v naše uredništvo nagelj z dvema vejicama, ki sta pogonili iz istega kolena in nosita dva cveta, ki pa nista enaka v barvi. Prvi je rdeč, drugi pa bel, primerek je torej precej nenavadne vrste.

»Motoklub Maribor«

si je abavil nove klubske znake za čepice, katere se dobi v tajništvu Motokluba, Gosposka ulica 37/I. Istočasno se naprošajo gospodje, ki niso naši člani in nosijo naše embleme, da iste takoj oddajo. Pravico do nošnje teh emblemov imajo izključno le člani, kar naj blagovoljno neupravičenci vzeti na znanje. Tajništvo.

Koncert »Drave«

bo v nedeljo 13. t. m. dopoldne ob lepem vremenu v mestnem parku.

Bik se je obesil...

Malo čudno se sliši, res pa je vendarle. Tudi mi šel prostovoljno v smrt, ampak le po golem naključju. Zgodila se je ta nenavadna nezgoda te dni Kuglerjevim v Poljčanah. Tistega usodnega popoldneva je gnil njih hlapec ob uri kot vsak dan napajat bika. Bil je zaeno privezan k močnemu volu z verigo krog vratu. Ko ju je priprl h koritu, kjer sta bila vođa, je začela mlada in razposajena, polna življenja, žival naenkrat razsajati in poskakovati kot bi bila zbesnela. Namah je skočil podivjani bik preko škarpe v globino. Tudi vola bi bil potegnil s seboj, da se ni ta z vso silo uprl s prednjimi nogami ob korito. Bika, privezanega ob vola, je veriga tako zadržala, da je dobesedno obvisel. Bil je takoj mrtev — prišel je še mesar in opral svoje. Pri današnji gospodarski krizi je za lastnika živali kaj takega gotovo občuten udarec.

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navalih, glavobolu, splošni slabosti, vzemite zjutraj na tešče kozarec »Franz Josefove« grenčice. Po izkušnjah nabranih na klinikah za notranje bolezni je »Franz Josefova« grenčica izvanredno dobrodelno odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Promenadna pot

ob desnem bregu Drave prav vidno napreduje. S pomočjo pomnoženega števila delavcev so skrčili že nad 200 metrov brega, precejšen del pa je že betoniran. Ako bodo dela napredovala v dosedanjem tempu, je verjetno, da bo še pred zimo dosegla promenadna pot složni teren pred železniškim mostom.

Udruženje rezervnih oficirjev in bojovníkov

praznuje svojo krstno slavo vsako leto 15. septembra, to je na obletnici dan proboja na solunski fronti. Letos se vrši krstna slava prihodnji torek, dne 15. septembra ob 10. uri predpoldne na Trgu svobode s parastosom po katoliškem in pravoslavnem obredu za priproboja padle junake in z nagovorom predsednika Udruženja rez. oficira i ratnika pododbora Maribor. Krstne slave se udeležijo tuk. vojaštvo z zastavo in godbo ter povabljeni gostje. Za udruženja je udeležba obvezna, posestniki uniforme v uniformi, ostali v civilu z znakom udruženja. Vabimo mariborsko občinstvo, da prisostvuje proslavi velepomembnega dneva za zgodovino jugoslovanstva v kar največjem številu.

Na stopnicah spodrsnil

se je mizar Ivan K. v Splavarski ulici in pri padcu dobil nevarne poškodbe na glavi in desni rami. Prepeljati so ga morali v bolnico.

Sv. Rupert v Slov. gor.

Svojčas napovedani občni zbor strelske družine se je moral vsled slabega vremena odpovedati. Vršil se bo 13. sept. pri vsakem vremenu ob 15. uri v gostilni Vogrinc. Pri lepem vremenu bo veselica na prostem s pestrim sporedom. Ker bo strelska družina v okviru tuk. Sokola, prosimo vse sosedne bratske edinice, da se v čim večjem številu udeležijo prireditve. — Zdravo!

Voja škoda mežiške doline.

Ministrsko predsedništvo razglša v sporazumu s finančnim ministrstvom sledeče: Vprašanje naknade vojne škode oškodovancem v svetovni vojni na ozemlju bojišča na Koroškem, v Istri, v Trstu, na Goriškem in v jugoslovenskem Primorju ter na koroškem bojišču v letih 1918/19 ima po sklepu Privredno-finančnega odbora od 18. aprila t. l. reševati posebna komisija, sestavljena iz predstavnikov ministrstva za finance, pravosodnega ministrstva, ministrstva za socialno politiko in ministrstva za narodno zdravje. Ta komisija bo normirala pravico do plačila odškodnine osebam v imenovanem področju, kakor tudi način ocenjevanja in izplačevanja. Na podlagi njenega poročila bo izdelan zakonski načrt, s katerim bo urejeno to vprašanje. To se daje vsem prizadetim v vednost, in sicer zategadelj, da ne bi na legovali oblastev, zlasti predsednika min. sveta z nepotrebnimi vlogami.

Jugoslovensko zdravniško društvo

ima svoj 13. letni kongres v Novem Sadu v času od 17. do 19. septembra. Kongresu bo priključena medicinska izložba. Poleg rednih društvenih zadev so na dnevnem redu predavanja o skrbi za duševno bolne in duševno manj vredne, referati o prosti izbiri zdravnikov pri socialnem zavarovanju ter o zavarovanju zdravnikov. Predavanja so pri glasili odlični naši znanstveniki in praktični zdravniki. Kraljevska banska uprava, novosadski kolegi in mestna občina bodo priredili bankete, večerje in route. Predvideni so izleti v Fruško Goro, Kamenico, manastir Rakovac itd. Na predvečer 16. septembra se vrši kolegialni sestanek na terasi jednega kopališča, delo kongresa pa se začne 17. septembra ob 9. uri. Kongres se konča 19. septembra s kosilom, ki ga daje mesto Novi Sad v čast udeležencem. Kongresni prilog znaša 100 Din. Legitimacije in programi so zdravnikom na razpolago v Državni bolnici za ženske bolezni v Ljubljani, Stara pot št. 3.

Roparski napad na severni meji

Iz Šentilja v Slovenskih goricah poročajo: Ko se je na praznik male Gospojnice vračal 45letni posestnik Franjo Štampier iz Selnice ob Muri iz Šentilja proti domu, ga je okrog polnoči napadel na samotni cesti iz zasede nek maskiran moški, ki je zahteval od njega »denar ali življenje«. Napadeni, ki je bil zelo trezen, je imel toliko prisotnosti duha, da se je postavil napadalcu v bran, kar pa je postalo zanj usodno; kajti fizično močnejši ropar je Štampierja po kratki borbi vrget na tla in ga začel obdelovati s pestmi in nekim trdim predmetom ter ga pri tem zelo resno ranil na glavi, rokah in na oprsu. Poškodoval mu je tudi prsni koš in mu na tleh ležečemu odvzel listnico, v kateri pa je bilo na veliko začudenje roparja le nekoliko »kovačev«. Jezen nad »prevaro« v plenu, je neznan ropar še parkrat sunil Štampierja s težko okovanimi čevlji, nato pa izginil v noč. Ker je v tem predelu tik državne meje opisani napad že drugi in izvršen na enak način, je orožništvo podvzelo vse mere, da izsledijo nevarnega roparja, ki navadno zasleduje premožne kmete, ki se ponoči vračajo domov s sejmov.

Kdo je ponesrečenec iz Bohove?

Vprašanje identitete možakarja, ki je na posledicah karambola z motociklom trgovca Pozneta pri Bohovi umrl v bolnici, ne da bi se bil zavedel, še vedno ni rešeno. Knjigo, ki so jo našli pri njem z izkaznico, glasečo se na ime Jože Koč, so včeraj že vrnili pravemu izposojevalcu tega imena, ki stanuje na Pobrežju in ki mu je bila knjiga z izkaznico vred ukradena dne 1. avg. na sokolskem telovadišču v Pobrežju. Ponesrečeni možak je imel zlomljena 4 rebra in razbito lobanjo. Policija domneva, da bo morda identičen z nekim možakom, ki se je klatil že delj časa po mariborski okolici in se izdajal za »Karla iz Kranjskega«. Na drugi strani domnevajo, da bi znal to biti neki Franc Poljanec, rojen 1. 1890 v Škofji Loki, po poklicu baletni čevljar, ki je pa vagabundiral po svetu in je bil pred nekaj časa tudi že na tukajšnji policiji, kjer so ga fotografirali. Preiskava in poizvedbe se nadaljujejo.

6 aretacij

je bilo izvršenih tekom noči. Ano V. so aretirali radi pretepa na ulici, Leopolda A. radi navajanju otrok k beračenju, Ivan F. in Avgusta V. radi nedostojnega vedenja, Julijano G. radi tajne prostitucije in V. St. radi beračenja.

Celrtak

Celrtak

**SVENGALIJEV
SPECIJALNI VEČER**
Velika kavarna

Specijalist za ženske bolezni in porod dr. Ipavic Benjamin v Mariboru zopet ordinira v svojem sanatoriju ob Tomšičevem drevoredu na koncu Prešernove ulice.

S kostanja padel

Je sinoči 10letni Radoslav Tomšič, igral se je z otroci na senskem trgu v Klavniški ulici in splezal pri tem na kostanj. Ko je stopil na prst debelo vejo, se je veja zlomila in Radoslav je padel 5 metrov globoko. K sreči pa si je samo prebil gornjo ustnico in dobil močnejšo kontuzijo na desnem stegnu. Oddali so ga v domačo oskrbo.

Kdo je podrl brzozavni drog?

Davi v zgodnjih urah so opazili prvi potniki, da je ob cesti skozi Košake nasproti mesta, kjer so pred meseci naš bivšega lajteršperškega župana in sodega čenila Pirherja mrtvega, nekdo prelomil na dvoje močan brzozavni drog, ki nosi 45 žic. Po vsej priliki se je vani zaletel ponoči kakšen avtomobilist, ki se ni znan, ker so vozilo spravili srečno iz jarka. Pomandran je le kup gramoza. Poštna progovzdrževalna selcija je na kraj nezgode poslala potrebno moštvo, da se brzozavna zveza z mejo in preko meje zopet vpostavi.

Iv. Heričgo ml., Maribor, Koroška c. 15, izdeluje glinaste peči, štedilnike ter sprejema v to svrhu spadajoča dela in po pravila po najnižji ceni.

Sokolstvo

Prvo srečanje čeških in jugoslovanskih Sokolov v odbojki

Dne 13. IX. se prvič vrši tekma v odbojki med zastopnikoma češkoslovaškega in jugoslovanskega Sokolstva. S tem je položen temelj samostojnim slovanskim tekmam v igrah. Dosedanja tekmovanja so se vršila le v orodni telovadbi, lahki atletiki in sorodnih panogah. Češko Sokolstvo predstavlja v igrah visoko kvaliteto in je posebno odbojka skoroda narodna igra. Pričakovati je zanimive borbe. Obe vrsti se srečata popoldne med 16. in 18. uro. Katera jugoslovanska župa bo igrala s Čehi, bo odločilo dopoldansko tekmovanje in končna tekma popoldne.

Prvenstvo jugoslovanskega Sokolstva v odbojki.

Tekme, katerih se udeleži 14 jugoslovanskih sokolskih žup s člani in 8 z moškim naraščajem, bodo trajale dne 13. septembra od 6. ure zarana do 6. ure zvečer. Od 6. do 10. ure je prvo izločilno tekmovanje vseh moštev; od 10. do 12. ure je drugo izločilno tekmovanje zmagovalcev iz prve tekme; popoldne od 16. do 18. ure je končna glavna tekma za prvaka Jugoslavije. V tem času se vrši tudi tekma med najboljšo jugoslovansko vrsto in med vrsto češkoslovaškega Sokolstva.

Vse priprave in tekme vodi brat Franjo Mačus.

Vse tekme se vrše na letnem telovadšču Sokola Maribor-matica, le v slučaju močnega naliva bodo popoldanske tekme v realni telovadnici, Krekova ulica.

Prodaja vstopnic.

Radi velikega navala, ki ga je pričakovati, priporočamo nakup vstopnic v predprodaji pri tvrdkah Zlata Brišnik, Gosposka ulica, Franjo Bureš, Vetrinjska ulica in Franjo Majer, Glavni trg. Glavna tekma je popoldne od 16. do 18. ure!

Sokolski praznik v Slivnici pri Mariboru

Sokolsko društvo Slivnica pri Mariboru je priredilo na Mali Šmaren svoj prvi javni telovadni nastop in sploh prvi sokolski zlet v Slivnici.

Že v opoldanskih urah so se pričele zbirati množice ljudstva. Prihajala so sosedna bratska društva in čete ter vod 45. p. p. s kopji. Od šole se je razvila imponantna povorka s tezensko sokolsko godbo in strelskim praporom na čelu skozi okinčano Slivnico, kjer so pozdravljali goste lepi slavaloki.

Pred cerkvijo se je povorka ustavila in slivniški Sokol je položil venec na spomenik padlim vojakom. Učenka Ivanka Megličeva je deklamirala krasno pesem manom padlih bojevnikov, nakar je godba zaigrala pretresljivo žalostinko. Povorka je nato odšla na grajski travnik, kjer nas je pozdravil krasen slavalok z napisom: »Borci Svobode, zdravo!« Zletno telovadišče je bilo zelo okusno okrašeno. Na visokem drogu z drzno zastavo je visela kraljeva slika in državni grb.

Sokolsko množico je pozdravil starosta br. Klasinc, ki se je spomnil Tyrševe stoletnice rojstva in 10letnega modrega vladanja Nj. Vel. kralja. Za njim je stopil na oder znani sokolski organizator br. Čiček, nazdravil starosti SKJ Nj. Vel. prestolonasledniku Petru o priliki rojstnega dne, nakar je v krasnem govoru vzbudil spomin na bazoviške junake-mučenike, ki so pred letom dni padli kot žrtve jugoslovanskega nacionalizma. Nato se je začela telovadba pred mnogobrojnimi občinstvom, ki je telovadišče od vseh strani oblegalo.

Nastop so otvorile ljubke vile slivniške dece, ki so rajanje s petjem izvršile prav dobro. Za tem so prišle sokolske čete z zelo lepim izvajanjem prostih vaj. Tudi ženski naraščaj je tokrat imponiral. Slivniška moška in ženska deca je prav čedno izvajala vaje s palicami in zastavicami. Nastop članic je žel burne aplavze. Istotko vod 45. p. p. s kopji in kolom.

Destilirana voda proti želodčnim kamnom

NOVA ZDRAVILNA METODA DUNAJSKEGA PROF. GLÄSSNERJA. — POVOLJNI USPEHI PRI LEČENJU ZLATENICE.

Dunajski prof. Gläbner objavlja pozitivne uspehe zdravljenja žolčnih kamnov z destilirano vodo. Metoda, ki jo je bil v začetku preizkusil na samem sebi, ga je preverila, da destilirana voda prečiščuje telo in izpere iz njega vse snovi in tvarine, ki ovirajo normalen razvoj organizma. S tem je podano še drugo važno dejstvo, napravljen je konec bajki in domnevi, da bi bila destilirana voda strupena, na kar so doslej nekateri naravnost prisegali. Zavživanje destilirane vode pospešuje čiščenje v telesu, pomnožuje količino seči v izločanju in popolnoma umije notranjost telesa ter odstranjuje nevarnost zastrupljenja s sečjo.

Učinki te zdravilne metode, ki znatno omiljuje nevarnost krvnega tlaka, seveda samo v primerih, kjer še ni nastopilo poapnenje ožilja, so naravnost presepetljivi. V teku enega meseca je ugotov-

vil raziskovalec, da je popustil krvni tlak pri bolnikih za eno tretjino. Ogromne važnosti je učinek te kure pri zlatenici. Bolnik, ki pije destilirano vodo samo dan ali dva, doseže, da se mu koža izčisti in tudi jetra uplahnejo, če so nabrešla. Podoba je torej, da učinkuje pitje destilirane vode specifično na bolezen žolčnih kamnov.

Čeprav pa je to zdravljenje enostavno, se mora vršiti pod zdravniškim nadzorstvom, kajti zdravilstvo pozna celo vrsto bolezni, ki zahtevajo skrajno omejevanje v zavživanju tekočin. Ta stvar pa zahteva velike izkušnosti. Poskusi prof. Gläbnerja tudi kažejo, da nadomesti njegova kura lahko izločitev soli iz prehrane, in sicer na način kakor se to prakticira pri zdravljenju jetike z brezsolno hrano.

ženska deca in izvajala med ubranim petjem proste vaje. Z eleganco in strumno so sledile proste vaje članov in moškega naraščaja. Jadransko morje Hočanov in orodna telovadba na drogu (Fram) in konju (moš. nar. Hoče) je zaključilo telovadni nastop. Kljub temu, da je obsegal telovadni spored 14 točk, je končala telovadba v 2 urah, ker je bil prihod posameznih oddelkov prav dobro organiziran in točen. Telovadni nastop je vodil br. Čiček.

Po telovadbi se je razvilo neprisliljeno narodno in sokolsko veselje na verandi br. Lesjaka. Veselica je bila točno ob 23. uri zaključena. Sokolskega praznika ni prav nič motilo tajno rovarjenje, nasprotno, obisk je bil rekorden.

Agilni in neumorni slivniški Sokol je lahko s svojim prvim nastopom zelo zadovoljen. Pokazal je, da ga vodijo preizkušeni sokolski delavci, ki polagajo važnost poleg telesne vzgoje tudi na intelektualno, kar priča lepa knjižnica, ki nosi ime Tyrševa sok. knjižnica. 8. september je ostal vsem Slivničanom in okoličanom v lepem spominu in lahko rečemo, da je bil ta nastop eden najlepših podeželskih nastopov. Živel slivniški Sokol!

Sport

13. septembra 1931

Odveč bi bilo povdarjati, da dosedani način prvenstvenega tekmovanja v območju LNP-a ni vstrezal, ni donasal koristni tekmujočim klubom, niti podsavezu, temveč je baš nasprotno oviral vsak razvoj. Z uvedbo liginega tekmovanja se je položaj še izdatno poslabšal, kar so morali občutiti zlasti klubi mariborskega okrožja, ki so se morali zadovoljiti s podrejenim vlogom province. Sistem tekmovanja po okrožjih se je moral zrušiti in je vsa svojo klavernost pokazal v tekmovanju za naslov prvaka Dravske banovine.

Kakor je na glavni skupščini JNSA še obveljalo načelo, da ima izključno Ljubljana pravico zastopati slovenski nogomet v državnem prvenstvenem tekmovanju, tako je moral inž. Simonovič v očigled upravičenosti znane zahteve mariborskih klubov dodati svojem predlogu dostavek, ki je predvideval reorganizacijo nogometnega prvenstvenega tekmovanja v Dravski banovini v svrhu ugotovitve prvo in drugo plasiranega kluba LNP-a kot izključnih reprezentantov Slovenije v ligah.

V skladu s tem dodatkom je bil na zadnji skupščini podsaveza v Ljubljani ustvarjen enotni prvi razred, ki sicer v celoti ne ustreza in to zlasti ne v pogledu izločitve SK Rapida iz enotnega razreda. Nedvomno bodo tudi v tem pogledu potrebne korekture, začasno pa nam je novi sistem jamstvo za izboljšanje naših nogometnih prilik, ki daje obema udeležencema našega mesta — ISSK Mariboru in SK Železničarju možnost vstopa v »gornjo hišo«. Tekmovanje domače lige se otvori 13. septembra 1931

in to v našem mestu s tekmo ISSK Maribor—SK Ilirija, dočim se SK Železničar sreča s ASK Primorjem v Ljubljani.

Uverjeni smo, da se naši zastopniki zavedajo važnosti tekmovanja in dejstva, da je odslej le od tekmujočih enajstoric odvisen nadaljnji razvoj našega nogometa. Če bo naše sportno občinstvo, ki se je doslej le preveč odtegovalo nogometnim tekmam, s polnoštevilnim obiskom podprlo stremljenja naših fanov, uspehi pač ne bodo izostali. Naj bi bil 13. september mejnik v razvoju mariborskega nogometa.

Posebni vlak k prvenstveni tekmi Maribor—Ilirija

organizira SK Ilirija za nedeljo 13. t. m.; vozil bo iz Ljubljane okrog 7. zjutraj, vračal pa se bo iz Maribora okrog 22. Ugodnost polovične vožnje velja za vse potnike, ki se vozijo s tem vlakom. Vlak bo imel postanek samo na onih postajah, kjer obstojajo sportni klubi.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, službeno.

V nedeljo, dne 13. t. m. sodijo sledeči gg. sodniki: SK Svoboda:SK Železničar rez. (prvenstvena) g. Vesna ver; ISSK Maribor:SK Ilirija (mladinska pokalna) g. Nemec; sodnika za prvenstveno tekmo ISSK Maribor:SK Ilirija določi ljubljanski odbor. Stranska sodnika pri glavni tekmi gg. Kopic in Pusejak.

Dunaj—Zagreb.

V nedeljo, dne 13. t. m. se vrši v Zagrebu medmestna nogometna tekma Zagreb—Dunaj in sicer na igrišču SK Concordije.

Pobeg s Hudčevih otokov

»Petit Parisien« poroča o pobegu dvajstotrice kaznjencev s francoske kazenske kolonije Guayane. Dva nevarna viomilca, Louis Desplats in Marcel Lagarde, ki ju je bilo francosko sodišče obsodilo na dolgoletno deportacijo, sta letos v februarju zasnovala pobeg skupno z desetimi drugimi tovariši. Stirinajst dni so kaznjenci blodili po gozdovih. Morali so se skrivati pred zverinami, ki so jim ogrožale življenje. Ko so po dolgem tavanju dosegli obalo, so se polastili čolna in nadaljevali v njem pot proti Venezueli.

Ta vožnja je bila zelo nevarna. Medpotoma jih je presenetil vihar. Čoln se je prevrnil in šest ubežnikov je utonilo. Med njimi je bil tudi Desplats, Lagarde pa se je rešil iz valov ter je s štirimi drugimi kaznjenci srečno došel v Venezuelo. Tam pa ga je zasegla roka pravice. Oblast ga je postavila z drugimi vred pred sodišče in begunci so si s pomočjo sorodnikov najeli branitelje, ki se zdaj zavzemajo za to, da bi jih izpustili na svobodo. Na Hudčevih otokih namreč velja pravilo, da je prost vsakdo, ki lahko pobegne. Kakor je videti, pa s tem še ne pride begunec v svobodo, ker prejži nanj druge nevarnosti in ga druge države ne pustijo na miru.



Jubilej električnega stola

Ameriške Zedinjene države so nedavno obhajale znamenit, dasi ne posebno časten jubilej: 40letnico obstoja električnega stola. Ta naprava vlija v Ameriki grozo v ude slehernega državljana in tudi zločincem se pred njo ježijo lasje.

Prva žrtev električnega stola je bil William Kemmler. Bil je obtožen umora stare ženske in sodišče ga je obsodilo na smrt. Ko so listi izvedeli, kakšna je nova metoda za usmrčanje zločincev, je nastal v tisku vihar ogorčenja. Pridrugi so se mu tudi angleški listi, a nič ni pomagalo. Pisali so, da je giljotina v primeri s tem mučilom pravcata igračka. Usmrčanje na električnem stolu je sramota za civilizirano človeštvo, je zapisal neki dnevnik. Tudi v Zedinjenih državah niso sprejeli nove naprave brez protestov. Vendarle se je oblastvom posrečilo pomiriti prebivalstvo s tolažbo, da je električni stol najhumanejše sredstvo za usmrčanje zločincev. Tej sodbi so se pridružile tudi elektrarne, in sicer poglavito iz bojazni, da ne bi se ljudje njihovim obratom postavili po robu. S tem, da je bil uveden električni stol kot usmrčevalno sredstvo, se je namreč razprostranil tudi »zvezani blisk«, kakor so v Ameriki imenovali elektriko v prvem času.

Vendar je bil jubilej električnega stola tudi nekoliko skajen. Stol, ki je bil na njem usmrčen prvi obsojenec, ni čakal jubileja. L. 1929 so ga razbili kaznjenci, ki so se uprli v auburnski jetnišnici in njegovi deli so neslavno zgoreli v plamenih.

Polži pregnali letalce.

Nedavno se je spustila letalska eskadrila angleškega zračnega brodograja na aerodrom pri Bagdadu. Kmalu po pristanku se je pokazalo, da je ves aerodrom pokrit s polži, ki širijo v vzhodnih deželah strahovito bilharzibo, bolezen črvov. Letači so se za vsako ceno hoteli izogniti nevarnosti okuženja in so se takoj po tej porazni ugotovitvi dvignili v zrak ter poiskali primernejše odmorišče.

Volkovi v Italiji.

Iz Perugie poročajo, da so se pojavili volkovi na veleposestvu Gualda Tadina pri Perugiji. Zverine so prišle v večjem krdelu. Tadina je takoj zbral lovce in pritisnil za njimi ter ubil pet volkov. Ker so se zverji pojavile tako zgodaj pred zimom, je prebivalstvo v Perugiji splošno vznemirjeno.

4 milijone analfabetov v Zedinjenih državah.

Iz letnega poročila državnega urada za javni pouk je razvidno, da so v Zedinjenih državah 4.283.753 osebe v starosti nad 10 let, ki ne znajo ne čitati ne pisati. To se pravi, da je v USA 4.3% analfabetov.

Mariborski in dnevni drobiž

Petletnica kmetskomladske organizacije

Iz Sv. Juriča ob Ščavnici smo prejeli: Tukajšnje »Društvo kmetijskih fantov in deklet« slavi 13. t. m. svojo petletnico. Z nesebičnimi in plemenitimi nameni se je pred 5 leti zbrala do takrat razkrojena mladina in se usmerila h kulturnemu, socialnemu in gospodarskemu udejstvovanju. Kljub oddaljenosti naših vasi se je v večernih urah zbirala kmetiška mladina in utirala poti — napredku, da je društvo vsebovalo vedno dovolj življenjske upravičenosti in sile. Slehera prireditve je bila izredno mikavna in je nudila svojevrstno doživetje, vse delo je bilo tesno spojeno z domačim okoljem. Najlepši dokument društvenega delovanja pa je dejstvo, da je naše sokolsko društvo črpalo mnogo svojih moči baš iz Društva kmetijskih fantov in deklet. Društvu želimo tudi še z naprejem čimveč uspehov. Naj bi organizacija v tej dobi obnavljanja ostala tudi v bodoče oblikovalka naših kmetijskih vrednot. F. K-r.

Zdravniška vest.

G. dr. Branko Lukman je imenovan za sekundarnega zdravnika na tukajšnji porodnišnici.

Smrtna kosa.

Davi je umrla v Loški ulici 5 Marija Štupan, soproga delavca, stara 44 let.

Zlata poroka.

V krogu svoje rodbine obhajata te dni zlato poroko g. Josip Zaveršnik, davčni uradnik v pok., star 80 let in njegova žena Antonija Zaveršnik, roj. Piki, stara 73 let. G. Zaveršnik je služil kot davčni uradnik v Kozjem, Brežicah, Ptuj in Mariboru 40 let. Zakoncema se je narodilo 10 otrok, od katerih jih živi še 6. Še na mnoga zdrava jesenska leta!

Grozde na vozovih na mariborskem trgu je tipična prikazen letošnje sezone. Naši vinogradniki se iztrezujejo. Uvidevajo, da za omiljenje vinske krize nič ne zaležejo zborovanja, ankete in resolucije, ampak da si je treba praktično pomagati. Zato vozijo grozde kar na vozovih na trg, ga lepo prodajajo po 3—4 Din kilogram in dobijo na ta način veliko več, kakor bi dobili za mošt, obenem pa izrivajo z našega trga neprimerno drago italijansko in drugo grozdje. Tako je prav! Prelomimo enkrat z večnim jatkovanjem in resolucijoniranjem in se vrzimo na praktično plat reševanja vinske krize!

Sprejem strank.

Zaradi sestavljanja volilnih imenikov, se bodo od danes naprej v konskripcijskem uradu mestnega načelstva sprejemale stranke le od 11. do 12. ure predpoldne in tudi to samo v zelo nujnih slučajih.

Zaključek krojaških tečajev.

V sredo 9. t. m. sta se zaključila v Mariboru 6tedenski krojaški in damski prirojevni tečaj. Vršila sta se v poslopju dekliške meščanske šole v Miklošičevi ulici. Tečaj je obiskovalo 51 udeležencev. Uspel je v vsakem pogledu zadovoljivo. Predavanja so bila ves čas dobro obiskana. Ob zaključku so slušatelji po svojem govorniku izrazili zahvalo v prvi vrsti zadrudnemu načelniku g. Košarju, ki se s hvalevredno vneto zavzema za naraščaj in strokovnemu učitelju g. Knaflju za bogato snov, ki so jo črpali iz njegovih predavanj. Obrtno-zadrudni inspektor g. Založnik je v svojem nagovoru naglasil velik pomen obrtniške strokovne izobrazbe posebno v današnjem konkurenčnem boju. Priporočal je združevanje v družbah in pridobitnih zadrugah in pozival k izpopolnitvi izobrazbe zlasti v prirejanju nadaljnjih prirojevniških, knjigovodstvenih in kalkulacijskih tečajev. Prihodnje leto se bosta vršila enaka tečaja skupno za mestni in okoliški naraščaj, predviden pa je tudi nadaljevalni tečaj za absolute sedanjega tečaja.

Kdo ima volilno pravico?

Volilno pravico ima po določbah zakona o volilnih imenikih vsak naš državljan, ki je do 7. sept. 1931 dovršil 21. leto starosti.

Zanimiva industrijska vest.

Kakor doznavamo, se bo dne 28. t. m. vršila sodna dražba poslopij mesne industrije Rudolf Welle v Krčevini. Kot najresnejši reflektant na obširne in moderno urejene tvorniške objekte se imenuje evropski »kralj čevljev« Tomaž Bat'a. Z ozirom na to verzijo, katero priobčujemo z največjo rezervo, vlada v domačih industrijskih krogih prav veliko zanimanje, ker je po dosedanjih poročilih skoraj izključeno, da bi kak domač podjetnik izdražbal tako velik kompleks.

Akcija za ustanovitev »Mariborske filharmonije«.

V sredo zvečer se je vršil v prostorih tukajšnje »Glasbene Matice« informativen sestanek, ki je obravnaval ustanovitev mariborskega filharmoničnega društva. Namen društva bi bil prirediti simfonične koncerte, sodelovati pri orkestralnih prireditvah in izpolniti tisto vrzel, ki v Mariboru zeva, ker so se vse dosedanje podobne akcije ustavile preden so obrodile kaj stalnega uspeha. Na sestanku, ki ga je vodil v imenu Gl. Matice njen predsednik, gimn. ravnatelj g. dr. Jos. Tominšek, je prišlo več tukajšnjih glasbenikov, zastopnikov zavodov, ki so navezani na glasbo in predstavniki tiska. Sklenjeno je bilo, da se povede živahna akcija za ustanovitev filharmonije. V ta namen bodo predstavniki Gl. Matice stopili v stik s predstavitelji mariborske mestne občine, da se najde odgovarjajoča podlaga. V poseben odbor, ki bo začel stvarno delo za ta prepotrebni zavod, so bili izvoljeni glasbeni strokovnjaki gg. Gašparič, Hercog in Pahor.

Zveza obrtnih zadrug

Je sklicala svoj letošnji redni glavni zbor za nedeljo, 13. t. m. ob pol 9. uri v Ljutomer, v prostorih Sokolske telovadnice. Zborovanje obeta postati zanimivo radi tega, ker je na dnevnem redu tudi razprava o vprašanju skupnih ali ločenih zbornic. To vprašanje je, kakor znano, v bivši ljubljanski oblasti dvignilo mnogo prahu. Razpravljalo se bo tudi o obrtniških zahtevah glede novega obrtnega zakona in so vabljene na zbor posebno slovenski člani zakonodajnega sveta.

Originalen nagelj.

G. Kert Ivan iz Studencev, Kralja Petra 10, je prinesel davi v naše uredništvo nagelj z dvema vejicama, ki sta pogosti iz istega kolena in nosita dva cveta, ki pa nista enaka v barvi. Prvi je rdeč, drugi pa bel, primerke je torej precej nenavadne vrste.

»Motoklub Maribor«

Si je abavil nove klubske znake za čepice, katere se dobi v tajništvu Motokluba, Gosposka ulica 37/1. Istočasno se naprošajo gospodje, ki niso naši člani in nosijo naše embleme, da iste takoj oddajo. Pravico do nošnje teh emblemov imajo izključno le člani, kar naj blagovolijo neupravičenci vzeti na znanje. Tajništvo.

Koncert »Drave«

bo v nedeljo 13. t. m. dopoldne ob lepem vremenu v mestnem parku.

Bik se je obesil...

Malo čudno se sliši, res pa je vendarle. Tudi ni šel prostovoljno v smrt, ampak le po golem naključju. Zgodila se je ta nenavadna neizgovorna neizgovorna zgodba te dni Kuglerjevim v Poljčanah. Tistega usodnega popoldneva je gna njih hlapec ob uri kot vsak dan napajat bika. Bil je zaeno privezan k močnemu volu z verigo krog vratu. Ko ju je prignal h koritu, kjer sta pila vodo, je začela mlada in razposajena, polna življenja, žival naenkrat razsajati in poskakovati kot bi bila zbesnela. Namah je skočil podivjani bik preko škarpe v globino. Tudi vola bi bil potegnil s seboj, da se ni ta z vso silo uprl s prednjimi nogami ob korito. Bika, privezanega ob vola, je veriga tako zadržala, da je dobesedno obvisel. Bil je takoj mrtev — prišel je še mesar in opral svoje. Pri današnji gospodarski krizi je za lastnika živali kaj takega gotovo občuten udarec.

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navalah, glavobolu, splošni slabosti, vzemite jutraj na tešče kozarec »Franz Josefove« grenčice. Po izkušnjah nabranih na klinikah za notranje bolezni je »Franz Josefova« grenčica izvanredno dobrodelno odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Promenadna pot

ob desnem bregu Drave prav vidno napreduje. S pomočjo pomnoženega števila delavcev so skrčili že nad 200 metrov brega, precejšen del pa je že betoniran. Ako bodo dela napredovala v dosedanjem tempu, je verjetno, da bo še pred zimo dosegla promenadna pot složni teren pred železniškim mostom.

Udruženje rezervnih oficirjev in bojnikov

praznuje svojo krstno slavo vsako leto 15. septembra, to je na obletnici dan proboja na solunski fronti. Letos se vrši krstna slava prihodnji torek, dne 15. septembra ob 10. uri predpoldne na Trgu svobode s parastosom po katoliškem in pravoslavnem obredu za pri proboju padle junake in z nagovorom predsednika Udruženja rez. oficira i ratnika pododbora Maribor. Krstne slave se udeležijo tuk. vojaštvo z zastavo in godbo ter povabljeni gostje. Za udruženja je udeležba obvezna, posestniki uniforme v uniformi, ostali v civilu z znakom udruženja. Vabimo mariborsko občinstvo, da prisostvuje proslavi velepomembnega dneva za zgodovino jugoslovanstva v kar največjem številu.

Na stopnicah spodrsnil

se je mizar Ivan K. v Splavarski ulici in pri padcu dobil nevarne poškodbe na glavi in desni rami. Prepeljati so ga morali v bolnico.

Sv. Rupert v Slov. gor.

Svojčas napovedani občni zbor strelske družine se je moral vsled slabega vremena odpovedati. Vršil se bo 13. sept. pri vsakem vremenu ob 15. uri v gostilni Vogrinec. Pri lepem vremenu bo veselica na prostem s pestrim spredom. Ker bo strelska družina v okviru tuk. Sokola, prosimo vse sosedne bratske edinice, da se v čim večjem številu udeležijo prireditve. — Zdravilo!

Vojna škoda mežiške doline.

Ministrsko predsedništvo razglša v sporazumu s finančnim ministrstvom sledeče: Vprašanje naknade vojne škode oškodovancem v svetovni vojni na ozemlju bojišča na Koroškem, v Istri, v Trstu, na Goriškem in v jugoslovenskem Primorju ter na koroškem bojišču v letih 1918/19 ima po sklepu Privredno-finančnega odbora od 18. aprila t. l. reševati posebna komisija, sestavljena iz predstavnikov ministrstva za finance, pravosodnega ministrstva, ministrstva za socialno politiko in ministrstva za narodno zdravje. Ta komisija bo normirala pravico do plačila odškodnine osebam v imenovanem področju, kakor tudi način ocenjevanja in izplačevanja. Na podlagi njenega poročila bo izdelan zakonski načrt, s katerim bo urejeno to vprašanje. To se daje vsem prizadetim v vednost, in sicer zategadelj, da ne bi na legovali oblastev, zlasti predsednika min. sveta z nepotrebnimi vlogami.

Jugoslovensko zdravniško društvo

ima svoj 13. letni kongres v Novem Sadu v času od 17. do 19. septembra. Kongresu bo priključena medicinska izložba. Poleg rednih društvenih zasedov so na dnevnem redu predavanja o skrbi za duševno bolne in duševno manj vredne, referati o prosti izbiri zdravnikov pri socialnem zavarovanju ter o zavarovanju zdravnikov. Predavanja so priglasi odlični naši znanstveniki in praktični zdravniki. Kraljevska banska uprava, novosadski kolegi in mestna občina bodo priredili bankete, večerje in route. Predvideni so izleti v Fruško Goro, Kamenico, manastir Rakovac itd. Na predvečer 16. septembra se vrši kolegialni sestanek na terasi jednega kopališča, delo kongresa pa se začne 17. septembra ob 9. uri. Kongres se konča 19. septembra s kosilom, ki ga daje mesto Novi Sad v čast udeležencem. Kongresni prilog znaša 100 Din. Legitimacije in programi so zdravnikom na razpolago v Državni bolnici za ženske bolezni v Ljubljani, Stara pot št. 3.

Roparski napad na severni meji

Iz Šentilja v Slovenskih goricah poročajo: Ko se je na praznik male Gosposnice vračal 45letni posestnik Franjo Štampfer iz Selnice ob Muri iz Šentilja proti domu, ga je okrog polnoči napadel na samotni cesti iz zasede nek maskiran moški, ki je zahteval od njega »denar ali življenje«. Napadeni, ki je bil zelo trezen, je imel toliko prisotnosti duha, da se je postavil napadalcu v bran, kar pa je postalo zanj usodno; kajti fizično močnejši ropar je Štampferja po kratki borbi vrget na tla in ga začel obdelovati s pestmi in nekim trdim predmetom ter ga pri tem zelo resno ranil na glavi, rokah in na oprsi. Poškodovan mu je tudi prsni koš in mu na tleh ležečemu odvzel listnico, v kateri pa je bilo na veliko začudenje roparja le nekoliko »kovačev«. Jazen nad »prevaro« v plenu, je neznan ropar še parkrat sunil Štampferja s težko okovanimi čevlji, nato pa izginil v noč. Ker je v tem predelu tik državne meje opisani napad že drugi in izvršen na enak način, je orožništvo podvzelo vse mere, da izsledijo nevarnega roparja, ki navadno zasleduje premožne kmete, ki se ponoči vračajo domov s semetov.

Kdo je ponesrečenec iz Bohove?

Vprašanje identitete možakarja, ki je na posledicah karambola z motociklom trgovca Pozneta pri Bohovi umrl v bolnici, ne da bi se bil zavedel, še vedno ni rešeno. Knjigo, ki so jo našli pri njem z izkaznico, glasečo se na ime Jože Kolc, so včeraj že vrnil pravemu izposojevalcu tega imena, ki stanuje na Pobrežju in ki mu je bila knjiga z izkaznico vred ukradena dne 1. avg. na sokolskem telovadišču v Pobrežju. Ponesrečeni možak je imel zlomljena 4 rebra in razbito lobanjo. Policija domneva, da bo morda identičen z nekim možakom, ki se je klatil že delj časa po mariborski okolici in se izdajal za »Karla iz Kranjskega«. Na drugi strani domnevajo, da bi znal to biti neki Franc Poljanec, rojen 1. 1890 v Škofji Loki, po poklicu baje čevljar, ki je pa vagabundiral po svetu in je bil pred nekaj časa tudi že na tukajšnji policiji, kjer so ga fotografirali. Preiskava in poizvedbe se nadaljujejo.

6 aretacij

je bilo izvršenih tekom noči. Ano V. so aretirali radi pretepa na ulici, Leopolda A. radi navajanju otrok k beračenju, Ivan F. in Avgusta V. radi nedostojnega vedenja, Julijano G. radi tajne prostitucije in V. St. radi beračenja.

Cetrtek

Cetrtek

**SVENGALIJEV
SPECIJALNI VEČER**
Velika kavarna

Specijalist za ženske bolezni in porod dr. Ipavic Benjamin v Mariboru zopet ordinira v svojem sanatoriju ob Tomšičevem drevoredu na koncu Prešernove ulice.

S kostanja padel

Je sinoči 10letni Radoslav Tomšič, Igral se je z otroci na samskem trgu v Klavniški ulici in splezal pri tem na kostanj. Ko je stopil na prst debelo vejo, se je veja zlomila in Radoslav je padel 5 metrov globoko. K sreči pa si je samo prebil gornjo ustnico in dobil močnejšo kontuzijo na desnem stegnu. Oddali so ga v domačo oskrbo.

Kdo je podrl brzojavni drog?

Davi v zgodnjih urah so opazili prvotniki, da je ob cesti skozi Košake nasproti mesta, kjer so pred meseci našli bivšega lajtersperškega župana in solnega cenilca Pirherja mrtvega, nekdo prelomil na dvoje močan brzojavni drog, ki nosi 45 žic. Po vsej priliki se je vani zalezel ponoči kakšen avtomobilist, ki se ni znan, ker so vozilo spravili srečno iz jarka. Pomandran je le kup gramoza. Poštna progovdrževalna sekcija je na kraj nezgode poslala potrebno moštvo, da se brzojavna zveza z mejo in preko meje zopet vpostavi.

Iv. Heričgo ml., Maribor, Koroška c. 15, izdeluje glinaste peči, štedilnike ter sprejema v to svrhu spadajoča dela in po pravila po najnižji ceni.

Sokolstvo

Prvo srečanje čeških in jugoslovanskih Sokolov v odbojki

Dne 13. IX. se prvič vrši tekma v odbojki med zastopnikoma češkoslovaškega in jugoslovanskega Sokolstva. S tem je položen temelj samostojnim slovanskim tekmam v igrah. Dosedanja tekmovanja so se vršila le v orodni telovadbi, lahki atletiki in sorodnih panogah. Češko Sokolstvo predstavlja v igrah visoko kvaliteto in je posebno odbojka skoroda narodna igra. Pričakovati je zanimive borbe. Obe vrsti se srečata popoldne med 16. in 18. uro. Katera jugoslovanska župa bo igrala s Čehi, bo odločilo dopoldansko tekmovanje in končna tekma popoldne.

Prvenstvo jugoslovanskega Sokolstva v odbojki.

Tekme, katerih se udeleži 14 jugoslovanskih sokolskih žup s člani in 8 z moškim naraščajem, bodo trajale dne 13. septembra od 6. ure zarana do 6. ure zvečer. Od 6. do 10. ure je prvo izločilno tekmovanje vseh moštev; od 10. do 12. ure je drugo izločilno tekmovanje zmagovalcev iz prve tekme; **popoldne od 16. do 18. ure je končna glavna tekma za prvaka Jugoslavije.** V tem času se vrši tudi tekma med najboljšo jugoslovansko vrsto in med vrsto češkoslovaškega Sokolstva.

Vse priprave in tekme vodi brat Franjo Mačus.

Vse tekme se vrše na letnem telovadšču Sokola Maribor-matica, le v slučaju močnega naliva bodo popoldanske tekme v realčni telovadnici, Krekova ulica.

Prodaja vstopnic.

Radi velikega navala, ki ga je pričakovati, priporočamo nakup vstopnic v predprodaji pri trždarh Zlata Brišnik, Gosposka ulica, Franjo Bureš, Vetrinjska ulica in Franjo Majer, Glavni trg. Glavna tekma je popoldne od 16. do 18. ure!

Sokolski praznik v Slivnici pri Mariboru

Sokolsko društvo Slavnica pri Mariboru je priredilo na Mali Šmaren svoj prvi javni telovadni nastop in sploh prvi sokolski zlet v Slivnici.

Že v opoldanskih urah so se pričele zbirati množice ljudstva. Prihajala so sosedna bratska društva in čete ter vod 45. p. p. s kopji. Od šole se je razvila impozantna povorka s tezensko sokolsko godbo in strelskim praporom na čelu skozi okoličano Slavnico, kjer so pozdravljali goste lepi slavaloki.

Pred cerkvijo se je povorka ustavila in slivniški Sokol je položil venec na spomenik padlim vojakom. Učenka Ivanka Megličeva je deklamirala krasno pesem manom padlih bojevnikov, nakar je godba zaigrala pretresljivo žalostinko. Povorka je nato odšla na grajski travnik, kjer nas je pozdravil krasen slavalok z napisom: »Borci Svobode, zdravo!« Zletno telovadišče je bilo zelo okrašeno. Na visokem drogu z državno zastavo je visela kraljeva slika in državni grb.

Sokolsko množico je pozdravil starosta br. Klasinc, ki se je spomnil Tyrševa stoletnice rojstva in 10letnega modrega vladanja Nj. Vel. kralja. Za njim je stopil na oder znani sokolski organizator br. Čiček, nazdravil starosti SKJ Nj. Vel. prestolonasledniku Petru o priliki rojstnega dne, nakar je v krasnem govoru vzbudil spomin na bazoziške junake-mučenike, ki so pred letom dni padli kot žrtve jugoslovanskega nacijonalizma. Nato se je začela telovadba pred mnogobrojnimi občinstvom, ki je telovadišče od vseh strani oblegalo.

Nastop so otvorile ljubke vile slivniške deke, ki so rajanje s petjem izvršile prav dobro. Za temi so prišle sokolske čete z zelo lepim izvajanjem prostih vaj. Tudi ženski naraščaj je tokrat imponiral. Slivniška moška in ženska deca je prav čedno izvajala vaje s palicami in zastavicami. Nastop članic je žel burne aplavze. Istotko vod 45. p. p. s kopji in kolom.

V naslednji točki je pritrjala slivniška

Destilirana voda proti želodčnim kamnom

NOVA ZDRAVILNA METODA DUNAJSKEGA PROF. GLÄSSNERJA. — POVOLJNI USPEHI PRI LEČENJU ZLATENICE.

Dunajski prof. Gläbner objavlja pozitivne uspehe zdravljenja žolčnih kamnov z destilirano vodo. Metoda, ki jo je bil v začetku preizkusil na samem sebi, ga je preverila, da destilirana voda prečiščuje telo in izpere iz njega vse snovi in tvarine, ki ovirajo normalen razvoj organizma. S tem je podano še drugo važno dejstvo, napravljen je konec bajki in domnevi, da bi bila destilirana voda strupena, na kar so doslej nekateri naravnost prisegali. Zavzivanje destilirane vode pospešuje čiščenje v telesu, pomnožuje količino seči v izločanju in popolnoma umije notranjost telesa ter odstranjuje nevarnost zastrupljenja s sečjo.

Učinki te zdravilne metode, ki znatno omiljuje nevarnost krvnega tlaka, seveda samo v primerih, kjer še ni nastopilo poapnenje ožilja, so naravnost presetiljivi. V teku enega meseca je ugotov-

vil raziskovalec, da je popustil krvni tlak pri bolnikih za eno tretjino. Ogromne važnosti je učinek te kure pri zlatenici. Bolnik, ki pije destilirano vodo samo dan ali dva, doseže, da se mu koža izčisti in tudi jetra uplahnejo, če so nabrehla. Podoba je torej, da učinkuje pitje destilirane vode specifično na bolezen žolčnih kamnov.

Čeprav pa je to zdravljenje enostavno, se mora vršiti pod zdravniškim nadzorstvom, kajti zdravilstvo pozna celo vrsto bolezni, ki zahtevajo skrajno omejevanje v zavzivanju tekočin. Ta stvar pa zahteva velike izkušnosti. Poskusi prof. Gläbnerja tudi kažejo, da nadomesti njegova kura lahko izločitev soli iz prehrane, in sicer na način kakor se to prakticira pri zdravljenju jetike z brezsolno hrano.

ženska deca in izvajala med ubranim petjem proste vaje. Z eleganco in strumno so sledile proste vaje članov in moškega naraščaja. Jadransko morje Hočanov in orodna telovadba na drogu (Fram) in konju (moš. nar. Hoče) je zaključilo telovadni nastop. Kljub temu, da je obsegal telovadni spored 14 točk, je končala telovadba v 2 urah, ker je bil prihod posameznih oddelkov prav dobro organiziran in točen. Telovadni nastop je vodil br. Čiček.

Po telovadbi se je razvilo nepriljeno narodno in sokolsko veselje na verandi br. Lesjaka. Veselica je bila točno ob 23. uri zaključena. Sokolskega praznika ni prav nič motilo tajno rovarjenje, nasprotno, obisk je bil rekorden.

Agilni in neumorni slivniški Sokol je lahko s svojim prvim nastopom zelo zadovoljen. Pokazal je, da ga vodijo preizkušeni sokolski delavci, ki polagajo važnost poleg telesne vzgoje tudi na intelektualno, kar priča lepa knjižnica, ki nosi ime Tyrševa sok. knjižnica. 8. septembra je ostal vsem Slivničanom in okoličanom v lepem spominu in lahko rečemo, da je bil ta nastop eden najlepših podeželskih nastopov. Živel slivniški Sokol!

Sport

13. septembra 1931

Odveč bi bilo povdarjati, da dosedanja način prvenstvenega tekmovanja v območju LNP-a ni vstrezal, ni donal koristni niti tekmujočim klubom, niti podsavezu, temveč je baš nasprotno oviral vsak razvoj. Z uvedbo liginega tekmovanja se je položaj še izdatno poslabšal, kar so morali občutiti zlasti klubi mariborskega okrožja, ki so se morali zadovoljiti s podrejenim vlogom province. Sistem tekmovanja po okrožjih se je moral zrušiti in je vsa svojo klavernost pokazal v tekmovanju za naslov prvaka Dravske banovine.

Kakor je na glavni skupščini JNSa še obveljalo načelo, da ima izključno Ljubljana pravico zastopati slovenski nogomet v državnem prvenstvenem tekmovanju, tako je moral inž. Simonovič v očigled upravičenosti znane zahteve mariborskih klubov dodati svojemu predlogu dostavek, ki je predvideval reorganizacijo nogometnega prvenstvenega tekmovanja v Dravski banovini v svrhu ugotovitve prvo in drugo plasiranega kluba LNP kot izključnih reprezentantov Slovenije v ligah.

V skladu s tem dodatkom je bil na zadnji skupščini podsaveza v Ljubljani ustvarjen enotni prvi razred, ki sicer v celoti ne ustreza in to zlasti ne v pogledu izločitve SK Rapida iz enotnega razreda. Nedvomno bodo tudi v tem pogledu potrebne korekture, začasno pa nam je novi sistem jamstvo za izboljšanje naših nogometnih prilik, ki daje obema udeležencema našega mesta — ISSK Mariboru in SK Železničarju možnost vstopa v »gornjo hišo«. Tekmovanje domače lige se odpre 13. septembra 1931

in to v našem mestu s tekmo ISSK Maribor—SK Ilirija, dočim se SK Železničar sreča s ASK Primorjem v Ljubljani.

Uverjeni smo, da se naši zastopniki zavedajo važnosti tekmovanja in dejstva, da je odslej le od tekmujočih enajstoric odvisen nadaljnji razvoj našega nogometa. Če bo naše sportno občinstvo, ki se je doslej le preveč odtegovalo nogometnim tekmam, s polnoštevilnim obiskom podprlo stremjenja naših fantov, uspehi pač ne bodo izostali. Naj bi bil 13. september mejnik v razvoju mariborskega nogometa.

Posebni vlak k prvenstveni tekmi Maribor—Ilirija

organizira SK Ilirija za nedeljo 13. t. m.; vozil bo iz Ljubljane okrog 7. zjutraj, vračal pa se bo iz Maribora okrog 22. Ugodnost polovične vožnje velja za vse potnike, ki se vozijo s tem vlakom. Vlak bo imel postanek samo na onih postajah, kjer obstojajo sportni klubi.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, službeno.

V nedeljo, dne 13. t. m. sodijo sledeči gg. sodniki: SK Svoboda:SK Železničar rez. (prvenstvena) g. V e s n a v e r; ISSK Maribor:SK Ilirija (mladinska pokalna) g. N e m e c; sodnika za prvenstveno tekmo ISSK Maribor:SK Ilirija določi ljubljanski odbor. Stranska sodnika pri glavni tekmi gg. K o p i č i n P u š e n j a k.

Dunaj—Zagreb.

V nedeljo, dne 13. t. m. se vrši v Zagrebu medmestna nogometna tekma Zagreb—Dunaj in sicer na igrišču SK Concordije.

Pobeg s Hudčevih otokov

»Petit Parisien« poroča o pobegu dvanajstoric kaznjencev s francoske kazenske kolonije Guayane. Dva nevarna vionilca, Louis Desplats in Marcel Lagarde, ki ju je bilo francosko sodišče obsodilo na dolgoletno deportacijo, sta letos v februarju zasnovala pobeg skupno z desetimi drugimi tovariši. Štirinajst dni so kaznjenci blodili po gozdovih. Morali so se skrivati pred zverinami, ki so jim ogrožale življenje. Ko so po dolgem tavanju dosegli obalo, so se polastili čolna in nadaljevali v njem pot proti Venezueli.

Ta vožnja je bila zelo nevarna. Medpotoma jih je presenetil vihar. Čoln se je prevrnil in šest ubežnikov je utonilo. Med njimi je bil tudi Desplats, Lagarde pa se je rešil iz valov ter je s štirimi drugimi kaznjenci srečno došel v Venezuelo. Tam pa ga je zasledila roka pravice. Oblast ga je postavila z drugimi vred pred sodišče in begunci so si s pomočjo sorodnikov najeli branitelje, ki se zdaj zavzemajo za to, da bi jih izpustili na svobodo. Na Hudčevih otokih namreč velja pravilo, da je prost vsakdo, ki lahko pobegne. Kakor je videti, pa s tem še ne pride begunec v svobodo, ker prežijo nanj druge nevarnosti in ga druge države ne pustijo na miru.



Jubilej električnega stola

Ameriške Zedinjene države so nedavno obhajale znamenit, dasi ne posebno časten jubilej: 40letnico obstoja električnega stola. Ta naprava vlija v Ameriki grozo v ude slehernega državljan in tudi zločincem se pred njo ježijo lasje.

Prva žrtev električnega stola je bil William Kemmler. Bil je obtožen umora stare ženske in sodišče ga je obsodilo na smrt. Ko so listi izvedeli, kakšna je nova metoda za usmrčanje zločincev, je nastal v tisku vihar ogorčenja. Pridružili so se mu tudi angleški listi, a nič ni pomagalo. Pisali so, da je giljotina v primeri s tem mučnim pravcato igračko. Usmrčanje na električnem stolu je sramota za civilizirano človeštvo, je zapljal neki dnevnik. Tudi v Zedinjenih državah niso sprejeli nove naprave brez protestov. Vendarle se je oblastvom posrečilo pomiriti prebivalstvo s tolažbo, da je električni stol najhumanejša sredstvo za usmrčanje zločincev. Tej sodbi so se pridružile tudi elektrarne, in sicer poglavito iz bojazni, da ne bi se ljudje njihovim obratom postavili po robu. S tem, da je bil uveden električni stol kot usmrčevalno sredstvo, se je namreč razprostranil tudi »zvezani blisk«, kakor so v Ameriki imenovali elektriko v prvem času.

Vendar je bil jubilej električnega stola tudi nekoliko skalen. Stol, ki je bil na njem usmrčen prvi obsojenec, ni čakal jubileja. L. 1929 so ga razbili kaznjenci, ki so se uprli v auburnski jetnišnici in njegovi deli so neslavno zgoreli v plamenih.

Polži pregnali letalce.

Nedavno se je spustila letalska eskadrila angleškega zračnega brodograja na aerodrom pri Bagdadu. Kmalu po pristanku se je pokazalo, da je ves aerodrom pokrit s polži, ki širijo v vzhodnih deželah strahovito bilharzibzo, bolezen črvov. Letalci so se za vsako ceno hoteli izogniti nevarnosti okuženja in so se takoj po tej porazni ugotovitvi dvignili v zrak ter poiskali primernejše odmoršče.

Volkovi v Italiji.

Iz Perugia poročajo, da so se pojavili volkovi na veleposestvu Gualda Tadina pri Perugiji. Zverine so prišle v večjem krdelu. Tadina je takoj zbral lovce in pritisnil za njimi ter ubil pet volkov. Ker so se zveri pojavile tako zgodaj pred zimom, je prebivalstvo v Perugiji splošno vznemirjeno.

4 milijone analfabetov v Zedinjenih državah.

Iz letnega poročila državnega urada za javni pouk je razvidno, da so v Zedinjenih državah 4.283.753 osebe v starosti nad 10 let, ki ne znajo ne čitati ne pisati. To se pravi, da je v USA 4.3% analfabetov.

149



Vrsta 2672-21

Praktični čevlji za deklice, zlasti za one, ki stanujejo daleč od šole. Napravili smo jih iz boksa v črni ali rjavi barvi.

169



Vrsta 3635-18

Črni čevlji iz boksa. Široka oblika in nizka usnjena peta z gumo dajejo tem čevljem posebno udobnost. Nosijo se ob praznikih in delovnih dneh.

169



Vrsta 4645-20

Za izprehode in za vsakdanjo nošnjo nosite te čevlje iz telečjega boksa. Napravili smo jih z nizko peto in z gumo.

Čuvajte svoje noge!

Po malem nastopa hladno in deževno vreme. Ako ste slabo obuti, lahko prav naglo obolite. Dobro obuta noga je najbolj sigurno sredstvo, da se obvarujete revmatizma in prehlada. Zato treba posvetiti veliko pažnjo svojim nogam. Ne samo da si ohranite zdravje, temveč imeli boste tudi večje zadovoljstvo in voljo do dela, ako boste dobro obuti.

Pripravili smo Vam bogato izbero praktične in udobne obutve za vsakdanje nošnjo in za štrapač. Po hladnem in grdem vremenu, za izprehode in izlete, tudi za vsak sport Vam bo velike koristi. Obrnite se na naše prodajalne! Preizkusite ondi neobvezno obutev, ki Vam je potrebna! Postregli Vas bomo v Vaše popolno zadovoljstvo.

Rata

199



Vrsta 4625-08

Elegantni in udobni sportski čevlji. Napravili smo jih iz temnega rjavega boksa z nizko peto. Neobhodno potrebni ženam, ki nosijo sportne obleke.

Cenite svoje noge, ki Vam služijo od zore do mraka!

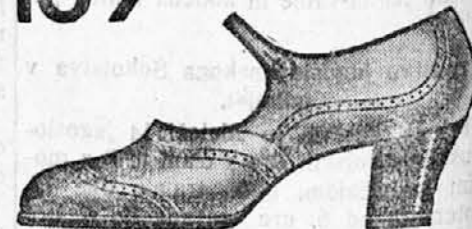
89



Vrsta 3762-22

Te smo Vam priredili za živahnije dečke. Izdelali smo jih iz mastnega kravjega usnja. Takisto imamo enake iz mehkega usnja.

169



Vrsta 2945-11

Te smo priredili za gospodinje. Praktičen, udoben in trpežen čevljiček iz črnega boksa. Imamo enake tudi iz laka za nedelje in praznike.

169



Vrsta 0167-00

Bakandže iz močnega usnja z gumastim podplatom in peto. Jako praktična in trpežna obutev za vsakdanje delo.

Sveže kislo zelje

najboljše kakovosti dobite od 11. sept. naprej vsaki dan pri tržnici M. Berda's, Maribor, Trg svobode. 2631

Postrežkinjo,

pridno, snažno in pošteno, srednjih let, takoj sprejemem. Razlagova ulica 13, II. nadstr. 4005

Dijake

sprejemem na stanovanje in hrano v banovinski hiši. Naslov v upravi lista. 2622

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom, električno lučjo, oddam s 15. septembrom. Stritarjeva ulica 5/I. Mesečno Din 300. 2614

Sprejemem

dva dijaka na stanovanje in hrano. Naslov v upravi Večernika. 2638

Trboveljski premog,

kosovec 100 kg Din 48.—. Meljska cesta 41. 2640

Oddam

lepo solčno sobo nasproti glavnega kolodvora dvema diakoma. Naslov Aleksandrova cesta 49/I. 2636

Dijaka

sprejemem v vso oskrbo. Tattenbachova 19, I. nadstr., vrata 5, levo. 2634

Slike za legitimacije!

Hitro, poceni in dobro. Fotomayer, Gosposka ul. 39. 2598

**Inserirajte
v
„Večerniku“**

Dijak iz boljše hiše

se sprejme na stanovanje (skupno v eni sobi z domačim sinom-dijakom) in hrano. Sredi mesta! Glasovir na razpolago! Naslov v upravi. 4000

VinotočSölch

Krčevina, Trubarjeva 4-a
ob novem mestnem parku
otvorjen!

Lep vrt. Ob slabem vremenu v hiši. Prvovrsten burundec

Lepe sobe

v vili pri parku oddam. Naslov v upravi lista. 2623

Stanovanje z lokalom

oddam. Naslov v upravi „Večernika“.

Dr. O. Ilanig.

Dva soseda

Povest iz preteklega stoletja.

Tako sta ostala Kodrič in Rozika sama. Pač so se gostje iz trga ogledovali, kje je ostal adjunkt, a ker jim je pri odhodu sporočil, da pride takoj za njimi ter se snidejo še pri Severju v trgu, se niso dalje zmenili zanj; samo Milka in Cilika sta ostali žalostni, ker niste imeli v svoji sredini onega, v katerega so se upirali njuni pogledi in kateremu je veljalo vse deviško hrepenenje. Jezili pa ste se obe na ono čarodejko, ki je omamila veselega adjunkta, da je postal slep za vse, kar mu mora prihiti srečo.

Prijetno je pihljat hladen veter, ki je prav blagodejno vplival po vročem dnevu. Tajinstveno je šumelo listje v košati jablani, od bližnjega loga se je oglašal nočni pevec, slavček s svojo mило-otožno melodijo. Tam izza hriba pa je ravnokar priplaval polna luna in razsipala bajno lepo luč po tihi naravi, ki se je spravljal k počitku.

Kodrič in Rozika sta sedela blizu skupaj. Veselo sta se razgovarjala, nehoti je prijel adjunkt Rozikino desnico ter jo gladil. Ravnokar je stopila luna izza vrha drevesa ter razlila vso svetlobo čez Rozikin obraz, ki je žarel od tajnega veselja in hrepenenja. V tem položaju je bila videti dražestna, rahel nasmehljaj okoli rdečih ustn je še povišal čar njene lepote. Kodrič

je prijel obe Rozikini roki, se obrnil k njej, li gledal nekaj časa v obraz, na to pa rekel:

»Rozika, kako ste dražestna in lepa kakor gorska vila.«

»Oh, gospod adjunkt, to vam pač ne gre iz srca, samo norčujete se z menoj.«

»O ne, to bi pač ne bilo lepo, delati krivico tako vrlému dekletu, saj vas poznam že dalje časa in sem se tudi prepričal o vaših vrlinah. Plemenito srce imate in srečen bo, kdor ga imenuje svojo last.«

»Preveč me hvalite,« reče Rozika navidezno sramežljivo ter povese glavo. »Kot navadno kmetsko dekle pač nimam kaj posebnega pričakovati, to je že tako naša usoda.«

»Ne govorite tako,« vi se motite, ne smete se tako poniževati.«

»Kdo bi me pač maral, jaz pač ne smem obračati svojih oči visoko, saj vem, da bi se varala.«

»O Rozika, dovolite, da vam tako rečem,« vzklikne Kodrič ter položi desnico okoli njenega pasu, z levico pa srčka njene roke, ki mu jih je mirno pustila; kar ga je še bolj ožunačilo. »Mogoče je tisti, ki vas odkrito rad ima, prav blizu.«

»Pa veste to gotovo, gospod adjunkt, mislim, da tisti, ki me res ljubi, hodi še daleč.«

Pri tem izmakne Rozika svojo levico ter jo položi na adjunktove rame; zapeljivo mu gleda v oči, kakor bi hotela izvabiti odgovor, ki bi jo naj osrečil in vresničil njene želje.

Omamljen od vina in dražestnosti Rozikine po-

stave jo je privlel k sebi, tako da se je skora dotikal njenega lica ter čutil n'en dih. Nehote je pogladila Rozika z levico adjunktove lase ter se igrala z njegovimi kodri, pri tem pa se zapeljivo smehljala.

Trenutno ji je pogledal adjunkt v obraz, srce mu je bilo nemirno, nato pa se je oprijel z obema rokama njene desnice ter rekel:

»Rozika, verjemite mi, resne so moje besede, zelo rad vas imam, ali smem upati na vašo ljubezen?«

Rozikin obraz se v tem trenutku še bolj razjasni, za nekaj časa povese svoje oči, nato pa jih dvigne, ter pogleda adjunkta, ki je nestrno čakal na odgovor, položi svoje roke na njegove rame ter reče z drhtečim glasom:

»Ali vam smem verjeti?«

»Da Rozika, veruj mi, oprosti, da te tako kličem hrepenim po tebi, reci, da hočeš biti moja.«

Rozika vztrepeta, od razburjenja ne more dati odgovora, sramežljivo nasloni glavo Kodriču na ramo, ga objame ter zaihti.

Nemo je držal Kodrič Roziko v objemu. Še-le čez nekaj časa, ko je dvignila glavo in pogledala adjunkta vsa srečna, je prekinil molk in rekel z drhtečim glasom:

»Ali je res Rozika, ti me imaš rada, o izreci sladko besedo, neskončno me osrečiš.«

Rozika trenutno zardi, gleda nekaj časa adjunkta, nato pa zašepeče:

»Kako sem srečna, saj te imam tudi jaz rada.«

(Dale prihi)